

1956 - történelem röplapokon

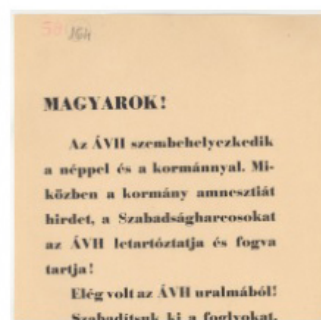
2020/10/29

„1956 – történelem röplapokon” címmel újabb, mindenki számára ingyenesen hozzáférhető digitális tartalomszolgáltatással jelentkezett hazánk nemzeti könyvtára, az Országos Széchényi Könyvtár.

Hirdetmény

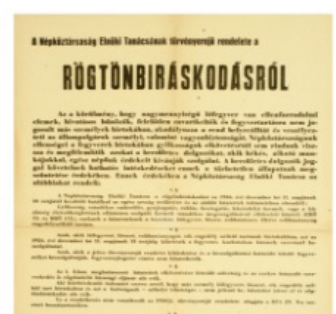
Magyarok! Az ÁVH
szembelyezkedik a
néppel és ...

A Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
törvén...

A Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
törvén...

A Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
törvén...

[1]

„[1956 - történelem rölapokon](#) [2]” címmel újabb, mindenki számára ingyenesen hozzáférhető digitális tartalomszolgáltatással jelentkezett hazánk nemzeti könyvtára, az Országos Széchényi Könyvtár. A 2020. október 23-án elindított adatbázis a forradalom és szabadságharc idején keletkezett rölapokból és szöveges plakátokból kínál bőséges válogatást.

Nemzeti történelmünk megismeréséhez komoly segítséget nyújtanak a röplapok és a szöveges plakátok. Léteztek olyan történelmi korszakok, hirtelen változásokat hozó időszakok, amelyeknek szükségszerű produktumai a szerény eszköztárral, gyorsan előállítható és terjeszthető kisnyomtatványok voltak. Segítségükkel az események szinte teljes históriája tetten érhető, hiszen nélkülözhetetlen eszközei voltak a tömegek megszólításának, tájékoztatásának.

Az Országos Széchényi Könyvtárban 1956-ban megalakult Ideiglenes Nemzeti Bizottmány gyűlésén Hankiss Elemér (1928–2015) vetette fel a forradalommal kapcsolatos aprónyomtatványok, dokumentumok gyűjtésének, archiválásának szükségességét. A kezdeményezés hatására felhívás jelent meg a korabeli sajtóban „A forradalom dokumentációja készül a Széchényi Könyvtárban” címmel, amely többek között azt is leszögezte, hogy „világviszonylatban is egyedülálló lesz ez a gyűjtemény. Nem késői történetírók, hanem a történelmet alakító nemzet önmaga számol be itt azokról a küzdelmekről, melyeket saját maga és az emberiség jövőjéért vívott.” A kezdeményezés hatására a könyvtár dolgozói és mindazon magánemberek, akik fontosnak érezték e dokumentumok megőrzését a jövő számára, megkezdtek a forradalom anyagának összegyűjtését. A gyűjtemény gyarapodása igen változatos módokon történt: akadtak, akik névtelen csomagként a küszöbre helyezték vagy ajándékként adták a kordokumentumokat a könyvtárnak, míg mások pénzért kínálták a birtokukban lévő kincseiket.

A magyar nemzeti könyvtár e jelentős és igen speciális állományegysége napjainkra mintegy másfél ezer dokumentumot foglal magába, amelyek az 1956-os forradalom és szabadságharc során, illetve az azt követő hónapokban keletkeztek. A gyűjtemény legkorábbra datált darabja október 22-én készült. A forradalom és szabadságharc október 23-ától november 4-éig tartó időszakából több mint ötszáz aprónyomtatvány származik. A később keletkezett dokumentumokat részben az ellenállás, részben a megtorlás érdekében adták közre.

A forradalom első két napjából kizárólag röplapok maradtak fenn. A szöveges plakátokhoz szükséges, igényesebb nyomdák október 25-től álltak fokozatosan a szabadságharc rendelkezésére. Nem csupán a budapesti, de a vidéki eseményeket is jól dokumentálják a különböző városokban előállított kisnyomtatványok. E sorozatban a magyaron kívül kétnyelvű, magyar–orosz dokumentumok is találhatók.

A dokumentumok többségét nyomtatták, de van közöttük stencillel, írógéppel, illetve játéknymoda betűivel és kézírással készült darab is. Több mint ezer röplap, valamint több mint háromszáz szöveges plakát található közöttük.

Adatbázisunkban gazdag adattartalom segíti a dokumentumok közötti keresést, így az egyes településekre és a röplapok, szöveges plakátok pontos megjelenési idejére is lehet keresni.

Az adatbázis elérhetősége: <https://plakattar.oszk.hu/1956-tortenelem-roplapokon/> [3].

2020/11/01 - 09:01

Forrás webcím: <https://www.oszk.hu/hirek/1956-tortenelem-roplapokon>

Hivatkozások:

- [1] https://www.oszk.hu/sites/default/files/izelito%20a%20gyujtemenybol_oszk.jpg
- [2] <https://plakattar.oszk.hu/1956-tortenelem-roplapokon/>
- [3] <https://plakattar.oszk.hu/1956-tortenelem-roplapokon>
- [4] <https://www.oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek>